

Monmouthshire Select Committee Minutes

Meeting of Pwyllgor Perfformiad a Throsolwg held at Council Chamber, County Hall, The Rhadyr
USK on Dydd Mawrth, 19eg Mawrth, 2024 at 10.00 am

Councillors Present

County Councillor Alistair Neill, (Chairman)
County Councillor Laura Wright, (Vice
Chairman)

County Councillors: Jill Bond, Alistair Neill,
Paul Pavia, Peter Strong, Laura Wright,
Rachel Buckler, Meirion Howells, Phil Murphy,
John Crook and Paul Griffiths

Also in attendance County Councillors:

Officers in Attendance

Robert McGowan, Swyddog Polisi a Chraffu
Jane Rodgers, Pennaeth Gwasanaethau Plant
David Jones, Pennaeth Diogelu'r Cyhoedd
Louise Driscoll, Swyddog Iechyd yr Amgylchedd
Arbenigol
Geraint Edwards, Cynghorydd Cyfreithiol
Alun Thomas, Prif Swyddog Iechyd yr Amgylchedd
Sam Watkins, Swyddog Iechyd yr Amgylchedd
Arbenigol

APOLOGIES: Councillors Ann Webb and Catherine Fookes

1. Datganiadau o Fuddiant

Dim

2. Fforwm Agored i'r Cyhoedd

3. Gwersi Cوفيد a pharatoi ar gyfer pandemig

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet Paul Griffiths a Dave Jones yr adroddiad ac ateb cwestiynau'r aelodau gyda Jane Rodgers, Louise Driscoll ac Alun Thomas.

Pwyntiau allweddol a godwyd gan yr Aelodau:

- Nodwyd er budd trigolion mai LRF yw'r Fforwm Lleol Cymru Gydnerth, mae'n bwysig bod trigolion yn deall bod y fforwm hwn yn parhau mewn bodolaeth er mwyn sicrhau bod y sir yn cael ei chadw'n ddiogel, o ran unrhyw ddatblygiad penodol a allai achosi risg, nid yw'n ymwneud â'r pandemig yn unig.
- Mae'r adroddiad hwn, yn ddealladwy, o safbwynt lechyd yr Amgylchedd, ond gofynnodd y pwyllgor hefyd am adolygiad o'r hyn a ddigwyddodd i weddill y staff: pan aeth staff i ffwrdd i weithio gyda Profi ac Olrhain, sut y bu i bawb ymdopi; sut y gwnaeth pobl ymdopi â gweithio gartref hy effaith y pandemig ar y cyngor a beth a wnaed mewn mwy o fanylder? A fydd adroddiad arall yn ymdrin â hyn, a beth fyddai'n cael ei wneud yn wahanol? – **CAM GWEITHREDU: trafod a ellir llunio adroddiad pellach sy'n ymgorffori'r hyn a ddysgwyd o bob cyfarwyddiaeth gyda'i gilydd**
- Anfonodd y Cynghorydd Bond adnodd yn flaenorol ar gyfer Adolygiad Cyn Gweithredu ac adolygiad Ar Ôl Gweithredu - a fydd hyn yn dilyn? – **CAM GWEITHREDU: Cynghorydd Bond i ail-anfon**

- Mae'r Asesiad Integredig o Effaith yn bwysig iawn, gan fod angen ysgrifennu yr hyn a wnaethpwyd i lawr, sut yr ystyriwyd lleiafrifoedd ethnig a phobl sy'n fwy agored i niwed, ac ati – os nad yw wedi'i ysgrifennu, yna gellid ei anghofio.
- Beth oedd rhan aelodau etholedig a'r Cabinet, ac a oes unrhyw beth wedi'i ddysgu o hynny o ran yr hyn y gellid ei wneud yn well?
- Sut cafodd newidiadau eu rheoli a'r gallu i sicrhau bod aelodau'r Cabinet, yr Arweinydd a'r holl aelodau'n cael eu hysbysu'n briodol? Sut byddai hynny'n gweithio o ran cynllun adfer ôl-Covid?
- Mae'n ymddangos bod materion nad ydynt yn ymwneud â'r pandemig yr effeithiwyd arnynt gan y pandemig, mewn ambell i sefyllfa, wedi dechrau rhoi straen ar rai o'r perthnasoedd a rhai o'r penderfyniadau a wnaed – a'i dyma oedd y sefyllfa?
- Rhoddodd y Cyngorydd Murphy safbwynt y Cabinet o'r cyfnod: Roedd Peter Davies ac yntau yn cael sesiynau briffio wythnosol a chyswllt ar ryw ffurf 7 diwrnod yr wythnos. Cyfnewidiwyd cryn dipyn o wybodaeth, ac er bod swyddogion yn naturiol yn cymryd yr awenau o ran y gweithrediadau penodol, teimlai'r Cyngorydd Murphy ei fod bob amser yn gwybod beth oedd yn digwydd, ac yn teimlo bod swyddogion yn gofyn ei farn ar ar bethau. Gwnaeth y ffordd yr oedd yr asiantaethau amrywiol yn cysylltu â'i gilydd argraff fawr arno.
- Sylwodd y Cyngorydd Murphy, mai ble methodd y system oedd, fod y cyhoedd i gyd yn dilyn y rheolau yn y lle cyntaf, yna bu iddynt ddechrau teimlo'n rhwystredig a daeth amharodrwydd i ddilyn y rheolau i'r amlwg. Effeithiwyd ar adrannau, gan fod Archwilio Mewnol a Monlife wedi diflannu, a rhan bwysig o'r strategaeth oedd rhoi cyn lleied o bobl â phosibl ar ffyrlo a'u symud i weithrediadau eraill. Un o'r pethau gorau a wnaethpwyd oedd cyflwyno'r Cwtch, i staff ddod at ei gilydd ar-lein i rannu eu rhwystredigaethau a chael eu diweddarau ar wybodaeth yn gyson.
- Nododd y Cyngorydd Murphy y byddai'n ddefnyddiol ystyried ble y gallai pethau fod wedi'u gwneud yn wahanol, er gwaethaf y llwyddiannau, a bod llawer o wersi a ddysgwyd eisoes wedi'u hymgorffori mewn gweithrediadau o ddydd i ddydd ee cyfarfodydd hybrid.
- Pe byddai methiant o ran ymddiriedaeth y cyhoedd yn rheolau'r llywodraeth genedlaethol, pa rôl sydd gan awdurdod lleol mewn gwirionedd wrth atgyfnerthu'r pwyntiau hynny er mwyn sicrhau bod pobl leol yn teimlo bod yna sefydliad mawr y gallant ymddiried ynddo ac nad yw popeth yn syrthio ar y llywodraeth genedlaethol?
- Yr hyn sydd angen ei gadw mewn cof yw, sut mae cymell pobl i gydweithredu mwy nag a gawsom mewn gwirionedd? #
- A oedd protocolau ynghylch cofnodion ar gyfer gwneud penderfyniadau ble y dylent fod?
- I ba raddau y dylai'r profiadau allweddol hynny ein harwain o ran yr hyn a fyddai'n ddoeth i'w wneud yn awr i baratoi ar gyfer yr hyn sy'n ein wynebu yn y dyfodol?
- Mae'r wlad yn dal i ddiodeff effeithiau'r pandemig, yn enwedig busnesau lletygarwch - a ddylem ymgysylltu mwy â busnesau lleol os bydd y fath beth yn digwydd eto, fel y dywedir wrthym y bydd?
- O ran tîm amlddisgyblaethol Cartrefi Gofal Rhanbarthol, a oes gennych farn ynghylch a fyddech wedi lloïo am gyfyngiadau gwahanol? hy a wnaeth peidio gadael i breswylwyr cartrefi gofal weld eu teuluoedd fwy o ddrwg nag o dda, mewn rhai amgylchiadau?
- Pa effaith gafodd mesurau ynysu ar ymadawyr gofal ee y rhai oedd yn byw ar eu pen eu hunain yn 16-17 oed – beth fyddai wedi cael ei wneud yn wahanol ac felly yn wahanol y tro nesaf? A ellid rhoi protocol ar waith er mwyn canolbwyntio ar bwysigrwydd cyfathrebu â'r ddemograffeg benodol hon?
- A oedd cydymffurfio â rheoliadau'n anodd, gan eu bod yn symud mor gyflym, ac a oedd pethau y gallech chi eu gweld yr oeddech yn teimlo mai da fyddai eu rhoi ar waith?

- Un casgliad y daethpwyd iddo oedd pwysigrwydd awyru da fel modd o wrthsefyll clefydau a gludir yn yr awyr: o ran ysgolion, beth ddylem ni fod yn ei wneud i ddatblygu gwell system awyru?
- O ran y Tîm Rheoli Digwyddiad a'r Grŵp Cynllunio Gweithredol Rhanbarthol, a oedd yna bethau yr hoffech chi fod wedi'u gwneud yn wahanol? Unrhyw bryderon?
- O ystyried y cyfyngiadau amser yn ystod y pandemig, sut y llwyddwyd i gydgyhyrchu dogfennau a chynlluniau? Ai gwir gydgyhyrchu oedd hwn neu a oedd hyn yn fwy o gydweithio a chyd-ddylunio gyda'n partneriaid? Sut y gweithiodd pethau gyda'n partneriaid a gomisiynwyd, yn enwedig darparwyr gofal?
- Pa mor fanteisiol oedd y paratodau a wnaed mewn perthynas ag ymadawiad Prydain o'r Undeb Ewropeaidd ee mewn perthynas â mynediad at gyflenwadau allweddol? A oedd mynediad at y stociau hynny yn ddefnyddiol, yn enwedig yn ystod wythnosau a misoedd cynnar y pandemig?
- O ran gweithio mewn partneriaeth â gweithwyr iechyd proffesiynol, a fyddai model rhanbarthol mwy rhesymol i ymdrin ag argyfwng o'r fath yn well o ran symleiddio, gwneud penderfyniadau a chynllunio gweithredol yn hytrach na'r model awdurdodau lleol bach?
- O gofio, roedd problemau difrifol o ran cyflenwad yn nyddiau cynnar y pandemig, felly mae'n faes pwysig iawn i ganolbwyntio arno - efallai ar gyfer y dyfodol, bod angen ymwneud mwy â deall llinellau cyflenwi a pheidio â phentyrru eitemau sydd ag oes sillf fach iawn.
- Yn ôl pob tebyg, ni fyddai llawer iawn yn cael ei wneud yn wahanol y tro nesaf, yn bennaf oherwydd bod y tîm ar ddringfa dysgu serth a bod yr hyn a oedd yn cael ei wneud erbyn diwedd y pandemig yn wahanol i'r hyn a wnaed ar y dechrau?
- Mae'n rhaid bod llawer o'r gwaith wedi bod yn adweithiol - ee ymgorffori'r nifer fawr o reoliadau newydd ac ati - ac mae angen i ni gydnabod y gallai pandemig yn y dyfodol fod yn wahanol iawn i'r un diwethaf, felly nid hawdd fyddai ail gydio yn y gwaith a wnaed yn y gorffennol a'i roi ar waith yn yr un modd?
- O ran cyfeiriad yr adroddiad at gydbwysedd gwaith/bywyd: a oedd rhai o dîm Iechyd yr Amgylchedd yn agos gael eu hymestyn i'r eithaf o ystyried y pwysau oedd arnynt? A oes gennym ni broblem gan fod ein cronfa o bobl sy'n gorfod delio â'r pethau hyn yn rhy fach? A ellir gwneud unrhyw beth i edrych ar bwll y gellir ei ehangu mewn argyfwng yn y dyfodol?
- Byddai'n dda symud ymlaen â'r awgrym ar hyfforddiant y gellir ei gynnal nawr, i ddyrannu unigolion i rannau penodol o'r sir, er enghraifft, i ganiatáu inni gamu i fyny ar fyr rybudd gyda lefel llawer uwch o gapasiti.
- Mae'n bwysig ein bod yn cadw ac yn defnyddio pobl sydd â'r wybodaeth a'r profiad cywir os a phan fydd rhywbeth arall yn datblygu.
- A oes gennym unrhyw ddealltwriaeth o nifer y trigolion y mae Covid Hir yn effeithio arnynt? Os na, a ellir dod i wybod hyn er mwyn i allu gwneud mwy i'w cefnogi? – **CAM GWEITHREDU: cael gwybod gan gydweithwyr yn Aneurin Bevan**

Crynodeb y Cadeirydd:

Diolch i'r swyddogion a'r Aelod Cabinet am yr adroddiad hwn. Roedd yr ymateb i'r pandemig gan y cyngor a'r cymunedau yn eithriadol: mae'r pwyllgor hwn a gweddill y cyngor yn dragwyddol ddiolchgar i'r gymuned, y trydydd sector, swyddogion a gweithwyr y cyngor a wnaeth gymaint i helpu, a rhoi eu hunain mewn perygl. Hon oedd yr ymdrech fwyaf rhyfeddol ac un a fydd â'i phennod arbennig ei hun yn hanes Sir Fynwy. Ac rydym yn nodi ein partneriaid pwysig sy'n cael eu cynnwys yn yr adroddiad hwn: y GIG, yr heddlu, y gwasanaethau ambiwlans, y Gwasanaeth Tân ac Achub ac eraill y mae gennym ddyled fawr o ddiolchgarwch

iddynt. Mae'r adroddiad hwn yn dweud cymaint am yr hyn sy'n gwneud Sir Fynwy a'r Cyngor Sir yn lleoedd mor wych.

4. Blaenraglen Gwaith a Rhestr Camau Gweithredu y Pwyllgor Craffu Perfformiad a Throsolwg

Angen cynnwys darn ar gynllunio ar gyfer y dyfodol, gan ymgorffori adolygiadau gan dimau, i ddod yn ôl i'r pwyllgor, fel y trafodwyd heddiw. - GWEITHREDU

5. Cynllunydd Gwaith y Cabinet a'r Cyngor

6. Cadarnhau cofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 20 Chwefror 2024

Cadarnhawyd y cofnodion.

7. Cyfarfod Nesaf: 14 Mai 2024

The meeting ended at **12.10 pm**